

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

เนื่องจากในขณะที่ยังดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 และที่ 2 เป็นช่วงที่มีการเคลื่อนไหวทางด้านการใช้หลักสูตรปฐมวัยศึกษา 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ประกาศใช้ไปในวันที่ 2 เมษายน 2546 ดังนั้นความก้าวหน้าและข้อมูลต่าง ๆ ของการนำหลักสูตรไปใช้จึงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง คณะผู้วิจัยได้รับหนังสือเชิญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านการปฐมวัย ให้ร่วมเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการจากสถาบันพัฒนาทรัพยากรทางการศึกษา ระหว่างวันที่ 14 – 15 มิถุนายน 2546 ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งการอบรมครั้งนี้เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเรื่องการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษามูลนิธิฯ ยังเป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ คณะผู้วิจัยจึงมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับสูงสุด กล่าวคือคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่กำลังดำเนินการอยู่ จะได้ข้อมูลแนวคิดที่ทันสมัย ชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น กอปรทั้งยังสามารถจะนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาขยายผลให้กับเครือข่ายต่าง ๆ ได้ด้วย คณะผู้วิจัยจึงได้เข้าร่วมการอบรมในครั้งนี้ โดยใช้งบประมาณของโครงการวิจัย (รายละเอียดของการอบรมได้แนบโครงการไว้ในส่วนของหลักฐานด้านการเงิน) และเมื่อกลับมา คณะผู้วิจัย ได้จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่คณะกรรมการศูนย์ ครูประจำศูนย์ รวมทั้งเครือข่ายของศูนย์ จำนวน 2 ครั้ง คือ ชมรมผู้ดูแลเด็กจังหวัดเชียงใหม่ 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 12 – 16 ธันวาคม 2546 และผู้ดูแลเด็กของอบต. บ้านแหวน 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 31 มกราคม – 1 กุมภาพันธ์ 2547

6) ผลการดำเนินกิจกรรม

- (1) คณะผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์ ครูประจำศูนย์ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ไปใช้ได้อย่างชัดเจน
- (2) คณะผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์ ครูประจำศูนย์ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทดลองใช้หลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กที่พัฒนาขึ้น
- (3) คณะผู้วิจัยได้ขยายผลความรู้ที่ได้รับให้เครือข่าย จำนวน 2 ครั้ง
- (4) เครือข่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำวณูญเรื่องได้รับการพัฒนา

6.2.26 กิจกรรม “เวทีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กทำวณูญเรื่อง”

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อตรวจสอบข้อมูลในส่วนที่นำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำวณูญเรื่องร่วมกัน
- (2) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของชุมชนในส่วนของคุณสมบัติที่ต้องการเป็นของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กทำวณูญเรื่อง

(3) เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ความเป็นมาของหลักสูตรและเป้าประสงค์ของหลักสูตรแกนกลาง

(4) เพื่อร่วมกันวิเคราะห์และศึกษาตนเองในการจัดทำพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

2) ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม

18 กรกฎาคม 2546

3) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) คณะกรรมการศูนย์
- (2) ครูประจำศูนย์
- (3) คณะผู้วิจัย
- (4) ตัวแทนชุมชน

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

หลังจากที่คณะผู้วิจัย ได้ดำเนินกิจกรรมประชุมแบบมีส่วนร่วม ในเดือนมิถุนายน 2546 ผลจากการทำกิจกรรมในครั้งนั้น ทำให้ได้แนวคิด ปรัชญา วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมายมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรืองในระดับหนึ่ง ซึ่งยังมีข้อมูลปัจจัยและองค์ประกอบอีกหลายประการที่จะต้องใช้ในการพัฒนาหลักสูตร จึงได้จัดดำเนินการ “เวทีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง” ขึ้น โดยเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีทั้งกรรมการศูนย์ ครูประจำศูนย์ ตัวแทนชุมชน ทั้งในส่วนของผู้นำองค์กรในชุมชนและผู้ปกครองเด็กร่วมกันวิเคราะห์ความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก ความมุ่งหมายเกี่ยวกับศูนย์ในส่วนของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งที่ชุมชนต้องการให้เด็กเรียนรู้ ทนในชุมชน แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งได้ข้อสรุปดังนี้

(1) คุณสมบัติ / คุณลักษณะของเด็กที่ชุมชนต้องการ คือ

- (1.1) สามารถแสดงความสามารถผู้ใหญ่ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
- (1.2) พุดจาสุภาพ อ่อนหวาน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือตนเองได้ตามวัย
- (1.3) รักความสะอาด รักสิ่งแวดล้อม ร่าเริง มีความสุข สุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง กล้าแสดงออก

(2) สิ่งที่ชุมชนต้องการให้เด็กเรียนรู้

(2.1) วิถีชีวิตในชุมชน

(2.2) ประวัติศาสตร์ของชุมชน ตั้งแต่การก่อตั้ง วัฒนธรรมประเพณี การทำมาหากิน การอยู่ร่วมกัน ศาสนา ข้อปฏิบัติของชุมชน การปกครองและความสัมพันธ์ในชุมชน

(2.3) พืชสมุนไพรที่มีอยู่และใช้ในชีวิตประจำวัน

(2.4) การดูแลตนเองและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

(2.5) การละเล่นพื้นบ้านและดนตรีพื้นเมือง

(3) กระบวนการเรียนรู้ / วิธีการที่ต้องการให้นำมาใช้ในการพัฒนาเด็ก

(3.1) ส่งเสริมให้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่มีอยู่ในท้องถิ่น

(3.2) ยึดผู้เรียน / เด็กเป็นสำคัญ

หลังจากนั้นคณะผู้วิจัยได้นำเสนอความเป็นมา เป้าประสงค์ รวมทั้งสาระของหลักสูตรแกนกลาง (หลักสูตรปฐมวัยศึกษา พ.ศ. 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ) ให้บุคลากรที่มาร่วมเวทีได้รับรู้และวิเคราะห์ร่วมกันถึงในส่วนที่สอดคล้องกับส่วนที่เห็นความต้องการของชุมชน

ซึ่งในการจัดเวทีในวันดังกล่าว ชุมชนพร้อมที่จะสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน เมื่อให้การจัดการศึกษาและการพัฒนาเด็กของชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6) ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

(1) ได้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ตนเองของชุมชน / ศูนย์พัฒนาเด็กทำบุญเรื่อง

(2) คณะกรรมการศูนย์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบความเป็นมา จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตรแกนกลาง (หลักสูตรปฐมวัยศึกษา 2546)

(3) คณะกรรมการศูนย์ คณะผู้วิจัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันตรวจสอบข้อมูลที่จะนำไปยกร่างหลักสูตร ฉบับ (ร่าง)

6.2.27 กิจกรรม “พัฒนาสภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำบุญเรื่อง”

1) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กทำบุญเรื่อง

(2) เพื่อนำแนวคิดของชุมชนมาบูรณาการองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานมาประยุกต์ใช้ในการจัดสภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็ก

(3) เพื่อกระตุ้นให้คนในชุมชนได้มองเห็นความสำคัญของการนำวัตถุดิบบ้านมาใช้ในการพัฒนาเด็ก

2) ระยะเวลาในการดำเนินการ

18 – 20 กรกฎาคม 2546

3) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) คณะกรรมการศูนย์เด็กเล็ก
- (2) ตัวแทนองค์กรชุมชน (กลุ่มผู้สูงอายุ)
- (3) ครูประจำศูนย์
- (4) คณะผู้วิจัย

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 กิจกรรมย่อย คือ

- (1) การจัดเวทีเสวนา **“สภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กที่พึงประสงค์ของชุมชนท้าวบุญเรือง”**
- (2) กิจกรรมร่วมกันพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก

หลังจากการเปิดประเด็นของการพัฒนาหลักสูตรแล้ว คณะกรรมการศูนย์ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนไปศึกษาดูงาน 3 คน คือ นายอินทน์ พันธุ์รักษา นายบุญศรี บัวเงินและนายอินทร์ เงินยวง ได้ชวนสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมเสวนาต่อในหัวข้อ **“สภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็กที่พึงประสงค์ของชุมชนท้าวบุญเรือง”** โดยบุคคลทั้ง 3 ได้เล่าประสบการณ์ที่ได้รับรู้จากการไปศึกษาดูงานที่โรงเรียนอนุบาลบ้านรักและอนุบาลหนูน้อย ณ กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 24 – 25 เมษายน 2546 ให้ผู้เข้าร่วมเสวนาฟัง ประกอบรูปภาพ ซึ่งในเวทีเสวนาได้ร่วมกันเสนอแนวคิด ข้อมูลในการจัดสภาพแวดล้อมอย่างหลากหลาย เช่น ดูจากในรูปแล้ว ของเล่น เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เขาใช้ บ้านเราก็มีเยอะแยะไม่ต้องซื้อ เราก็เอามาปรับใช้ก็ได้ **“เราจะเอาของที่เป็นบ้านเรามาจัดจะงามกว่ามั๊ย?” “ดูแล้วไม่ยาก เราทำได้นะ แพงก็ไม่แพง”** ในภาพรวมของเวทีเสวนา พอสรุปได้ว่าการจัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท้าวบุญเรือง จะเป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน วัสดุที่ใช้จะเน้นวัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่นและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในการจัดและเอื้อต่อการพัฒนาเด็ก

ซึ่งในวันที่ 19 – 20 กรกฎาคม 2546 คณะกรรมการศูนย์และบุคคลในชุมชนร่วมกันพัฒนาสภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็กตามแนวทางที่ได้จากเวทีการเสวนา โดยได้รับเงินสนับสนุนบางส่วนจากโครงการวิจัย

6) ผลที่ได้จากการดำเนินการ

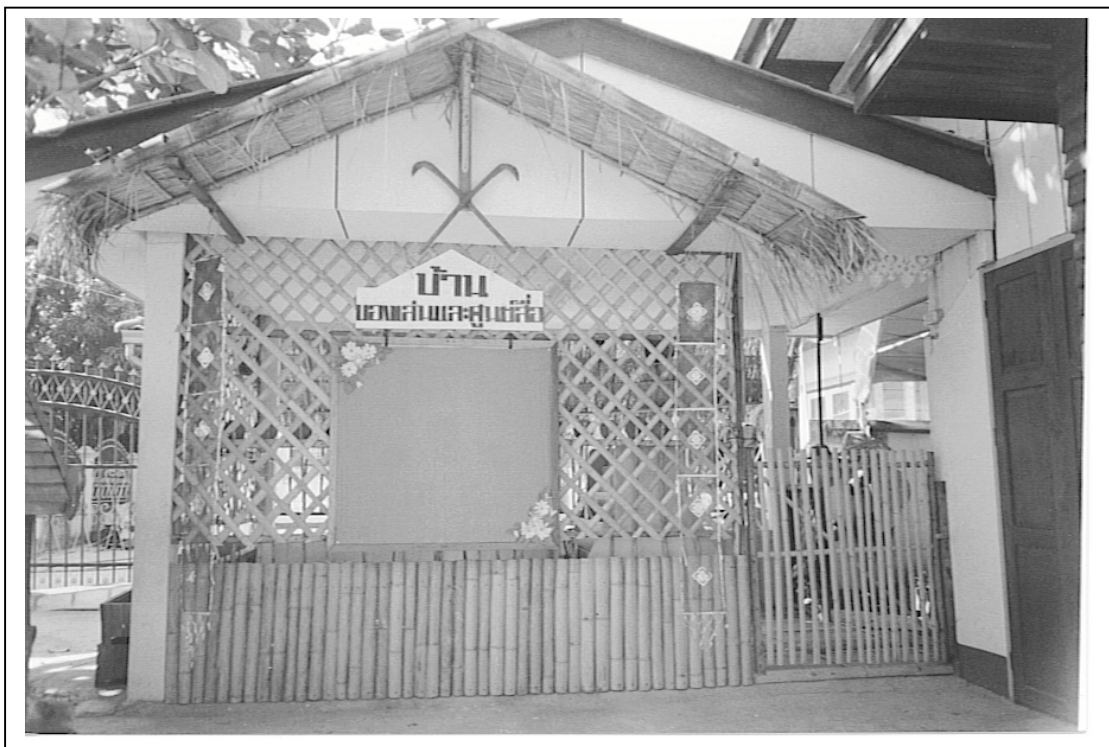
- (1) ได้ข้อมูล แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมโดยภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาเด็กโดยชุมชน
- (2) บุคลากรในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อม ศูนย์พัฒนาเด็ก ทำบุญเรื่อง
- (3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำบุญเรื่อง มีสภาพแวดล้อมที่ใช้วัสดุธรรมชาติ ในท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในการจัดและเื้อต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

รูปภาพที่ 3.31 รูปประกอบการทำกิจกรรม “การจัดสภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็ก”

รูปภาพที่ 3.32 รูปประกอบการทำกิจกรรม “การจัดสภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็ก”

รูปภาพที่ 3.33 รูปประกอบการทำกิจกรรม “การจัดสภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็ก”

รูปภาพที่ 3.34 รูปประกอบการทำกิจกรรม “การจัดสภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็ก”

6.2.28 กิจกรรม “พัฒนาศักยภาพบุคลากร” การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการประเมินผลและการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษา

1) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อพัฒนาคณะผู้วิจัยในด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านการประเมินผลและการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่ถูกต้องและชัดเจน

(2) เพื่อให้คณะผู้วิจัยนำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลและการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย มาขยายผลให้แก่คณะกรรมการศูนย์และเครือข่ายอื่น ๆ

2) ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม

19 – 20 กรกฎาคม 2546

3) สถานที่

กรุงเทพมหานคร

4) วิธีการดำเนินกิจกรรม

การเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการประเมินผลและการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยในครั้งนี้ เป็นการอบรมที่ต่อเนื่องจากการอบรมในเดือนมิถุนายน 2546 ด้วยเหตุผลที่ว่า การใช้หลักสูตรใด ๆ ก็ตาม จะต้องมีการติดตามและประเมินผล ซึ่งเทคนิค หลักการและแนวคิดต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจอย่างถูกต้องและชัดเจน ดังนั้นคณะผู้วิจัย ได้แก่ นางเยี่ยมลักษณ์ อุดการและ นางกัณฑ์ทัย นาห้วยทราย จึงได้เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ เป็นเวลา 2 วัน ระหว่างวันที่ 19 – 20 กรกฎาคม 2546 ซึ่งรายละเอียดของการฝึกอบรมทำให้ผู้วิจัยทั้ง 2 คน ได้มีความชัดเจนเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยมากยิ่งขึ้น อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำมาใช้ในการออกแบบ จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรสถานศึกษาสถานพัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง และได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาขยายผลให้คณะกรรมการศูนย์ครูประจำศูนย์และเครือข่ายอื่น ๆ ได้รับทราบ 2 ครั้ง คือ ชมรมผู้ดูแลเด็กเล็กจังหวัดเชียงใหม่ 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 12 – 16 ธันวาคม 2546 และผู้ดูแลเด็กเล็ก อบต. บ้านแหวน 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 31 มกราคม – 1 กุมภาพันธ์ 2547

5) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) นางกัณฑ์ทัย นาห้วยทราย
- (2) นางเยี่ยมลักษณ์ อุดการ

6) ผลที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม

- (1) คณะผู้วิจัยมีความรู้ ความเข้าใจด้านการประเมินผลและการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยได้ชัดเจนขึ้น
- (2) คณะกรรมการศูนย์และเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง ได้รับการพัฒนาด้านการประเมินผลและการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
- (3) คณะผู้วิจัยได้ทำความรู้ไปขยายผลให้กับองค์กรอื่น ๆ

6.2.29 กิจกรรมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย “ศูนย์พัฒนาเด็กบ้านท้าวบุญเรือง”

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อร่วมกันพัฒนา (ร่าง) หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง

2) ระยะเวลาดำเนินการ

1 – 31 กรกฎาคม 2546 (เวลา 18.00 – 20.00 น. ของทุกวันจันทร์ พุธและศุกร์)

3) สถานที่

- (1) โรงเรียนอนุบาลบ้านคุณแม่
- (2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

4) วิธีการดำเนินกิจกรรม

หลังจากที่คณะผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์และครูประจำศูนย์ได้ร่วมดำเนินกิจกรรมหลัก คือ ประชุมแบบมีส่วนร่วม ในวันที่ 20 มิถุนายน 2546 เวทีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ต่อมาก็ได้นัดกันจัดเวทีเสวนากันในวันที่ 18 กรกฎาคม 2546 อีกครั้งหนึ่ง โดยมีประเด็นที่พูดคุยกัน 2 ประเด็น คือ การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาเด็กและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจากกิจกรรมดังกล่าวได้ข้อมูลในส่วนของการสะท้อนความต้องการ ความคิดของชุมชนในการพัฒนาเด็กที่ชัดเจน รวมทั้งคณะผู้วิจัยได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและการประเมินผลตรวจสอบหลักสูตรมา 2 ครั้ง ในส่วนของครูประจำศูนย์ที่ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยใช้หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 (หลักสูตรเก่า) บูรณาการกับองค์ความรู้ที่เป็น ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนท้าวบุญเรืองที่ได้จากการศึกษาชุมชนในการวิจัยระยะที่ 1 ซึ่งในแต่ละส่วนของกิจกรรมที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลทุกด้านจากทุกฝ่ายมารวบรวมและวิเคราะห์ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดตารางการปฏิบัติงานไว้ในวันจันทร์ พุธและศุกร์ ในช่วงเวลา 18.00 – 20.00 น. ตลอดทั้งเดือนกรกฎาคม 2546 เพื่อที่จะจัดทำหลักสูตรฉบับร่างให้เสร็จ เพื่อที่จะได้นำไปทดลองใช้ ด้วยเหตุผลที่ว่าหลักสูตรแกนกลาง เพิ่งจะประกาศใช้จึงทำให้การนำหลักสูตรแกนกลางไปใช้ค่อนข้างมีปัญหา จึงมีข่าวความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวจึงทำให้มีผลต่องานการพัฒนาหลักสูตรของคณะผู้วิจัยด้วยเช่นกัน

5) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) คณะผู้วิจัย 4 คน
- (2) คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง 7 คน
- (3) ครูประจำศูนย์ 2 คน
- (4) ตัวแทนผู้ปกครอง 2 คน

6) ผลการดำเนินการ

- (1) คณะผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์ ครูประจำศูนย์ มีความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผลและตรวจสอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย
- (2) คณะผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์ ครูประจำการ ได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารจัดการศูนย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) คณะผู้วิจัยได้นำความรู้ด้านการประเมินผลและตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ไปขยายผลกับเครือข่าย 2 ครั้ง

(4) บุคลากรในเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการพัฒนา

6.2.30 กิจกรรม วิพากษ์หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง (ฉบับร่าง) ครั้งที่ 1

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร (ฉบับร่าง) ก่อนการทดลองใช้
- (2) เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรก่อนนำไปใช้

2) ระยะเวลาการทำกิจกรรม

11 สิงหาคม 2546

3) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) คณะกรรมการศูนย์
- (2) ครูประจำศูนย์
- (3) สมาชิก อบต. บ้านแหวน
- (4) อาจารย์จากสถาบันราชภัฏเชียงใหม่
- (5) ศึกษาพิเศษกักด่านปฐมวัย
- (6) คณะผู้วิจัย

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

คณะผู้วิจัยได้จัดทำ (ร่าง) หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง ซึ่งมีส่วนประกอบของโครงสร้าง (ร่างหลักสูตร) ดังนี้

ปรัชญา วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสาระการเรียนรู้ การประเมินผล ซึ่งทั้งหมดเป็นผลจากการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2546 ซึ่งพบว่าในส่วนของสาระการเรียนรู้ยังไม่ค่อยสมบูรณ์ เพราะยังขาดในส่วนของกระบวนการ สาระบางสาระของชุมชนเข้าไปด้วย แต่ได้แก้ปัญหาโดยการให้หลักการกับครูประจำศูนย์ว่าในขณะดำเนินการกิจกรรมก็ให้บุคลากรสาระในส่วนนี้เข้าไปด้วย หลังจากนั้นก็ได้นำหลักสูตร (ร่าง) เสนอแก่ที่ประชุม โดยจัดเวทีวิพากษ์หลักสูตร (ฉบับร่าง) สถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครั้งที่ 1 ในวันที่ 11 สิงหาคม 2546 ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งบรรยากาศในการดำเนินการวิพากษ์ก็ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายเป็นอย่างดี แต่ไม่ค่อยจะได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วม

วิพากษ์เท่าที่ควร ส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะบอกว่า “ดีแล้ว” ในส่วนของ “เนื้อหาสาระ” ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะไม่ค่อยท้วงติงแต่จะสนใจ ในประเด็นของการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมมากกว่า ดังนั้นคำถามที่ถามก็มักจะถามว่า “ครูจะอย่างไร?” (ครูจะสอนอย่างไร?) “ภูมิปัญญาที่หมู่เฮาหาไว้ จะเอาไปใช้ตอนไหนบ้าง?” (เด็กจะได้ทำอะไรบ้าง?) ซึ่งก็เป็นนิมิตหมายที่ดี ว่ามีผู้ปกครองและมีผู้ที่สนใจในการจัดกิจกรรม ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้

ข้อสรุปที่ได้จากกิจกรรมการวิพากษ์ ก็ได้แนวคิดหลายประการที่จะนำไปปรับปรุง ซึ่งในส่วนสาระการเรียนรู้ นั้น เป็นส่วนที่ค่อนข้างจะซับซ้อนมาก ระหว่างการดำเนินการจัดทำหลักสูตรนั้น ได้ร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง ว่ามีอะไรบ้างทั้งส่วนที่เป็นสาระที่ควรรู้ กับประสบการณ์สำคัญ หลังจากนั้นก็นำสาระที่ควรรู้ที่ชุมชนต้องการให้มี บูรณาการเข้าไป ทั้งนี้ได้นำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาสอดแทรกในการจัดการเรียนรู้ไปด้วย ผลจากการดำเนินกิจกรรมนี้ ทำให้เกิดความมั่นใจในระดับนี้ว่า หลักสูตร (ฉบับร่าง) ที่ผ่านการวิพากษ์ ครั้งที่ 1 น่าที่จะเป็นหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาขึ้น รวมทั้งมีคุณภาพที่จะนำไปทดลองใช้ได้

6) ผลการดำเนินงาน

- (1) หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กทำบุญเรื่อง (ฉบับร่าง) ได้รับการตรวจสอบประสิทธิภาพ
- (2) ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวิพากษ์ (ตรวจสอบ)
- (3) หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กทำบุญเรื่อง (ฉบับร่าง) มีคุณภาพที่จะนำไปทดลองใช้ได้ โดยผ่านการยอมรับจากประชาคม

6.2.31 กิจกรรม “อบรมเชิงปฏิบัติการเขียนแผนการจัดกิจกรรม” ตามหลักสูตร

สถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กทำบุญเรื่อง

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้ครูประจำศูนย์ คณะกรรมการศูนย์มีความรู้ ความเข้าใจของการเขียนแผนและการจัดทำแผนประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
- (2) เพื่อให้ครูประจำศูนย์ คณะกรรมการศูนย์ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการนำแผนการจัดกิจกรรมและการประเมินผลการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

2) ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

1 – 31 สิงหาคม 2546 (วันพุธและศุกร์ ของสัปดาห์ เวลา 18.00 – 19.30 น.)

3) สถานที่

โรงเรียนอนุบาลบ้านคุณแม่

4) วิธีการดำเนินกิจกรรม

คณะผู้วิจัยได้ร่วมกับคณะกรรมการศูนย์และครูประจำศูนย์ พิจารณาหาแนวทางการพัฒนาการจัดทำ ทำแผนประสพการณ์รายปี / และแผนการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง (ฉบับร่าง) ที่จัดทำขึ้น ซึ่งทุกฝ่ายได้มีมติว่าจะร่วมเรียนรู้ด้วยกัน โดยการศึกษาการจัดทำแผนประสพการณ์รายปี และการเขียนแผนการจัดกิจกรรมในระดับชั้นเด็กเล็ก (1 – 2 ปี) และอนุบาล 1 (2 – 3 ปี) ในช่วงตอนเย็นหลังจากภาระงานให้ศูนย์เสร็จสิ้นแล้ว จึงจะใช้เวลาประมาณ 1 ½ ชั่วโมง / วัน ในทุกวันพุธและวันศุกร์ ตลอดเดือนสิงหาคม 2546 ซึ่งโดยใช้สถานที่โรงเรียนอนุบาลบ้านคุณแม่ ซึ่งเมื่อได้จัดทำไปสักระยะหนึ่ง ครูประจำศูนย์และผู้บริหารศูนย์ เข้าใจในหลักการ แล้วก็ได้อธิบายความคิดเห็นว่า จะนำหลักการดังกล่าวไปดำเนินการร่วมกัน ครูประจำศูนย์ ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรืองและเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จะนำมาเสนอผลเพื่ออภิปรายร่วมกัน ทุกฝ่ายก็เห็นในข้อเสนอดังกล่าวและประมาณปลายเดือนสิงหาคม 2546 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรืองก็ได้นำเสนอแผนการจัดประสพการณ์รายปี พร้อมรูปแบบแผนการจัดกิจกรรมเป็นของตนเอง ซึ่งคณะกรรมการและคณะผู้วิจัยได้อภิปรายและร่วมกันปรับปรุงแก้ไข จนได้แผนการจัดประสพการณ์รายปี / แผนการจัดกิจกรรมรูปแบบ

5) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง 7 คน
- (2) ครูประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง 2 คน
- (3) คณะผู้วิจัย 5 คน

6) ผลการดำเนินกิจกรรม

- (1) คณะกรรมการศูนย์ ครูประจำศูนย์มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนประสพการณ์รายปี และการเขียนแผนการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรืองได้ชัดเจนขึ้น
- (2) คณะกรรมการศูนย์ (ผู้บริหารศูนย์) ร่วมกับครูประจำศูนย์จัดทำแผนประสพการณ์รายปีและรูปแบบของการเขียนแผนการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรืองได้

6.2.32 กิจกรรม “โรงเรียนพ่อแม่บ้านท้าวบุญเรือง”

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย
- (2) เพื่อให้ผู้ปกครองได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กร่วมกับศูนย์
- (3) เพื่อที่ได้สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ปกครองกับศูนย์พัฒนาเด็ก

2) ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

1 พฤษภาคม 2546 – 31 มีนาคม 2547

3) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) ผู้ปกครองเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง
- (2) คณะกรรมการศูนย์
- (3) คณะผู้วิจัย
- (4) ครูประจำศูนย์

5) วิธีการดำเนินการกิจกรรม

กิจกรรมดังกล่าวนี้ ในขั้นของการจัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็ก ได้จัดทำเป็นโครงการโดยระบุไว้ในแผนงานของศูนย์เป็นโครงการประจำปีเดือน ซึ่งจะดำเนินการ ในรูปแบบต่าง ๆ ทุกเดือนเป็นประจำ จัดว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งกิจกรรมหนึ่งที่จะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมให้แก่เด็ก “กิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่บ้านท้าวบุญเรือง” ลักษณะของกิจกรรมเป็นการสื่อสารและให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในรูปแบบข้อมูลจากจดหมายสื่อสาร แผ่นพับความรู้และการเสวนาเป็นการเสวนาวงกลมที่ไม่เป็นทางการ ประเด็นที่นำมาเสวนา มีดังนี้

- (1) ผู้ปกครองกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก
- (2) ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมที่ประสงค์ของเด็กท้าวบุญเรือง
- (3) บทบาทของผู้ปกครองต่อการพัฒนาเด็กร่วมกับศูนย์และชุมชน
ซึ่งผู้ปกครองที่มาร่วมกิจกรรมในวันดังกล่าวไม่ครบ เนื่องด้วยภารกิจในส่วนของผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรม ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ให้ข้อเสนอแนะมากมายและพึงพอใจกับการที่ชุมชนได้ร่วมกันมาพัฒนาศูนย์เด็กแห่งนี้ขึ้นมา ดังที่กล่าว

“จิตใจที่มีศูนย์เด็กนี้ขึ้นมา ทำให้ลูกได้มีโอกาสอยู่ในศูนย์ที่ดี มีครู
เก่ง ๆ มาสอน”

“ศูนย์เก็บเงินถูก แต่การบริการดี ถ้าส่งลูกไปในเมืองไม่มีเงินหรอก
ดีใจมากที่ลูกมีโอกาสได้อยู่ที่ดี”

“อยากให้ อบต. จัดให้มีศูนย์แบบนี้ แล้วทำให้ดี ๆ จนถึงขั้นประถม
เลย ถ้าเป็นแบบนี้ จะไม่เอาลูกออกไปเข้าโรงเรียนอื่น จะให้อยู่ที่นี่ไปเรื่อย ๆ”

“ชอบที่ครูให้ผู้ปกครองมารับรู้และถามพูดคุยกัน ผู้ปกครองถึงแม้ว่า
ตนเองจะไม่มีความรู้เท่าไร แต่ก็รู้สึกดีเวลาได้เข้ามาฟัง รู้บ้างไม่รู้บ้างก็ยังดี”

ซึ่งการดำเนินกิจกรรมในครั้งนี้ ก็ได้การตอบรับจากผู้ปกครองเป็น
อย่างดี และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรืองก็ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมให้ความรู้กับพ่อแม่เป็น
ประจำอย่างต่อเนื่องในรูปแบบต่าง ๆ

6) ผลการจัดกิจกรรม

- (1) ผู้ปกครองได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก
ที่เหมาะสม
- (2) ผู้ปกครองได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก
ร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง
- (3) ได้ข้อมูลความต้องการ แนวคิด ข้อเสนอแนะในการพัฒนาจากผู้ป
ครอง
- (4) ผู้ปกครอง คณะกรรมการศูนย์และครูประจำศูนย์ได้สร้างความเข้าใจ
ร่วมกันในการพัฒนาเด็กในศูนย์

6.2.33 กิจกรรม “การทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์เด็กท้าวบุญเรือง” ฉบับร่าง ครั้งที่ 1

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อนำหลักสูตรฉบับร่างที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้
- (2) เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการใช้หลักสูตรมาปรับปรุง

2) ระยะเวลาในการดำเนินการ

กันยายน – ธันวาคม 2546

3) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง
- (2) คณะกรรมการศูนย์
- (3) ตัวแทนผู้ปกครองเด็ก
- (4) ครูประจำศูนย์
- (5) คณะผู้วิจัย

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

คณะผู้วิจัยร่วมกับคณะกรรมการศูนย์และครูประจำชั้นได้นำหลักสูตร (ฉบับร่าง) ที่ผ่าน การวิพากษ์ ครั้งที่ 1 และได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กชั้นเด็กเล็ก / ชั้นอนุบาล 1 ระหว่างเดือนกันยายน – ธันวาคม 2546 รวมประมาณ 4 เดือน ซึ่งในขณะทดลองใช้หลักสูตรได้มีการติดตามประเมินผลและนิเทศเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลที่ได้จากการทดลองใช้มาพิจารณาปรับปรุงเป็นระยะ ซึ่งจากการติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเช่นกันในทุก ๆ เดือน

ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้ทำให้ครูประจำศูนย์ ซึ่งเป็นผู้ใช้หลักสูตรก็ได้ร่วมกันแก้ไข ปรับปรุงทั้งสาระการเรียนรู้ในบางส่วน รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพจริงมากยิ่งขึ้น ทำให้หลักสูตรได้รับการพัฒนาสูงขึ้น มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

6) ผลการดำเนินกิจกรรม

- (1) ได้นำหลักสูตร (ฉบับร่าง) สถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กไปทดลองใช้จริง
- (2) คณะผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์และครูประจำศูนย์ร่วมกันทำข้อมูลอุปสรรค ปัญหาที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสภาพจริง / บริบทของชุมชนยิ่งขึ้น

6.2.34 กิจกรรมพัฒนาบุคลากร “การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 : จากแกนกลางสู่การปฏิบัติ”

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้คณะผู้วิจัย มีความชัดเจน ความรู้ ความเข้าใจในการนำหลักสูตรแกนกลางไปใช้ในการปฏิบัติจริงในสถานศึกษา
- (2) เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการนำหลักสูตรไปใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรืองและขยายผลให้คณะกรรมการศูนย์และครูประจำศูนย์
- (3) เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปร่วมพัฒนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กอื่น ๆ

2) ระยะเวลาในการดำเนินการ

10 – 11 ตุลาคม 2546

3) สถานที่

ชมรมการศึกษาเพื่อประชาชน กรุงเทพมหานคร

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

(1) คณะผู้วิจัย (นางกนกต์ฤทัย นาห้วยทราย)

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

ตั้งแต่การประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2546 หรือที่เรียกกันทั่วไปว่าหลักสูตรแกนกลาง ยังคงมีปัญหาในความชัดเจนของขั้นตอนในการนำสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพราะครูและผู้ใช้ในระดับของการปฏิบัติยังมีความเข้าใจไม่ตรงกัน ประกอบทั้งสภาพของการพัฒนาหลักสูตรในระดับสถานศึกษา (ซึ่งหมายถึงการนำหลักสูตรแกนกลางไปบูรณาการ ปรับใช้ในระดับการปฏิบัติของแต่ละสถานศึกษา) ยังมีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนและประสิทธิภาพของการพัฒนาหลักสูตรและการทดลองใช้หลักสูตรทั้งระบบของโครงการวิจัย คณะผู้วิจัยและคณะกรรมการศูนย์จึงเห็นสมควรมอบหมายให้นางกนกต์ฤทัย นาห้วยทราย เป็นตัวแทนเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 : จากแกนกลางสู่การปฏิบัติ ณ กรุงเทพมหานคร ซึ่งดำเนินการโดยชมรมการศึกษาเพื่อปวงชน เป็นเวลา 2 วัน และองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากการอบรมในครั้งนี้ก็นำมาขยายผลให้คณะผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์และครูประจำศูนย์ และนอกจากนี้ยังได้จัดอบรมโดยเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครูและผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กที่เป็นเครือข่ายอีก 2 ครั้ง

6) ผลการดำเนินกิจกรรม

(1) คณะผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์และครูประจำศูนย์ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2546 ไปใช้ในการปฏิบัติจริงในระดับปฐมวัย

(2) คณะผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์ ครูประจำศูนย์ ได้นำความรู้ไปประยุกต์ในการพัฒนาศูนย์เด็กทำบุญเรื่อง โดยเฉพาะด้านงานวิชาการ

(3) ครูเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำบุญเรื่องได้รับการพัฒนาด้านการนำหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2546 ไปสู่การปฏิบัติ

6.2.35 กิจกรรม“พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้” การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่ององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการศึกษา

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้เครือข่ายอปต.ในอำเภอหางดงได้มีความรู้ ความเข้าใจด้านการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
- (2) เพื่อให้เครือข่ายอปต.ทราบแนวทาง รูปแบบการดำเนินการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กของอปต. ในพื้นที่ของอปต.
- (3) เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของแต่ละอปต.ในอำเภอหางดง

2) ระยะเวลาในการดำเนินการ

25 พฤศจิกายน 2546

3) สถานที่

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแหวน

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) นายกอบต. ปลัดอบต. สมาชิกอบต.ฝ่ายการศึกษาในอำเภอหางดง
- (2) คณะผู้วิจัย
- (3) ผู้นำชุมชน
- (4) ตัวแทนเขตพื้นที่การศึกษาที่ 4 จังหวัดเชียงใหม่

5) วิธีการดำเนินการ

จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นเวลา 1 วัน โดยร่วมกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นบ้านแหวน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเจ้าภาพเชิญนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในท้องถิ่นอำเภอหางดงมาร่วมประชุมและเสวนา เรื่ององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดการศึกษา ทั้งนี้ด้วยเหตุผลหลายประการด้วยกัน คือ

- (1) อำเภอหางดงได้รับเลือกให้เป็นอำเภอนำร่อง ในการถ่ายโอนการจัดการศึกษาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (2) อปต.บ้านแหวน ซึ่งเป็นผู้ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กทำบุญเรื่อง เป็นอปต.ที่มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานถ่ายโอนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยได้จัดทำแผนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของตำบลขึ้น และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำบุญเรื่อง ได้รับการคัดเลือกให้เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี 2546
- (3) อปต.ในตำบลหางดง มีความประสงค์ต้องการทราบความชัดเจนและแนวทางในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยองค์การบริหารส่วนตำบล

ดังนั้นคณะผู้วิจัยและอบต.บ้านแหวน จึงเป็นผู้ประสานให้เกิดการประชุมในครั้งนั้น ซึ่งถือเป็นงานพัฒนาเครือข่ายในระดับนโยบาย ในภาพรวมของกิจกรรมได้ข้อสรุปที่ชัดเจนว่าองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะจัดการศึกษาในทุกระดับให้กับประชาชนในพื้นที่ของตนตามศักยภาพและความพร้อมของอบต. นั้น ๆ ซึ่งก็น่าจะเริ่มต้นที่การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยก่อน ซึ่งปลัดอบต. นายกอบต. ที่เข้าร่วมการประชุมต่างก็เห็นว่ามีความพร้อมที่จะดำเนินการได้ ซึ่งคณะผู้วิจัยก็ได้นำเสนอรูปแบบแนวทาง รวมทั้งอุปสรรค ปัญหาต่าง ๆ ที่พบมาตลอดระยะเวลา 12 เดือน ของการดำเนินการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กทำบุญเรื่อง

6) ผลการดำเนินกิจกรรม

- (1) เครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอบต. ทั้งระดับผู้บริหารและปฏิบัติได้รับความรู้ ความเข้าใจ ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
- (2) เครือข่ายอบต.ได้ทราบแนวทาง รูปแบบการดำเนินการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของอบต. บ้านแหวน โดยเฉพาะอย่างยิ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำบุญเรื่อง
- (3) ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อมูลการพัฒนา รูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอหางดง
- (4) อบต.ได้รับข้อมูลและแนวทางในการปฏิบัติด้านหน้าที่ บทบาท ขอบข่ายการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยที่ชัดเจน

6.2.36 กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเครือข่ายและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำบุญเรื่อง

“โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดเชียงใหม่”

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อพัฒนาบุคลากรเครือข่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรสถานรับเลี้ยงเด็กปฐมวัย
- (2) เพื่อพัฒนาบุคลากรเครือข่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความเข้าใจในการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
- (3) เพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ครูประจำศูนย์ทำบุญเรื่องและเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- (4) เพื่อเสริมสร้างการทำงานร่วมกับเครือข่ายให้มีความเข้มแข็ง

2) ระยะเวลาดำเนินการ

12 – 16 ธันวาคม 2546

3) สถานที่

- (1) วัดป่าดาราภิรมย์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
- (2) โรงเรียนอนุบาลเกษมพิทยา
- (3) โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย กทม.

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) ครูประจำศูนย์เด็กเล็กทำบุญเรื่อง
- (2) คณะผู้วิจัย
- (3) สมาชิกชมรมผู้ดูแลเด็ก

5) วิธีการดำเนินการ

(1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย และการจัดหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษาจริง ให้แก่ครูประจำศูนย์เด็กเล็กทำบุญเรื่องและสมาชิกชมรม จำนวน 102 คน ระหว่างวันที่ 12 ธันวาคม 2546 ณ วัดป่าดาราภิรมย์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ สำหรับบสนับสนุนในส่วนของผู้เลี้ยงเด็กของศูนย์ทำบุญเรื่อง 2 คน ใช้งบประมาณของโครงการวิจัยส่วนสมาชิกของชมรม ชมรมเป็นผู้รับผิดชอบและคณะผู้วิจัยได้รับหน้าที่เป็นวิทยากร ตลอดการอบรม

(2) กิจกรรมการศึกษาดูงาน หลังจากการอบรม เรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย แล้วคณะผู้วิจัยได้เป็นแกนนำนำคณะผู้เข้าร่วมอบรมฯ ไปศึกษาดูงานด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยที่โรงเรียนต้นแบบ คือ โรงเรียนเกษมพิทยา (แผนกอนุบาล) และโรงเรียนอนุบาลหนูน้อย เป็นเวลา 2 วัน ซึ่งการศึกษาดูงานในครั้งนี้ ครูประจำศูนย์เด็กเล็ก ทำบุญเรื่องและครูศูนย์เด็กเล็กเครือข่ายได้รับประสบการณ์ตรง มองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จึงคิดว่าน่าที่จะไปประยุกต์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

6) ผลการดำเนินการ

(1) ครูประจำศูนย์เด็กเล็กทำบุญเรื่องและสมาชิกเครือข่ายทุกคนได้รับการพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานรับเลี้ยงเด็กและการนำเอาหลักสูตรไปใช้

(2) ครูประจำศูนย์เด็กเล็กทำบุญเรื่องและสมาชิกเครือข่ายได้รับประสบการณ์ตรง จากการศึกษาดูงานด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เป็นต้นแบบ

(3) คณะผู้วิจัยได้นำความรู้มาขยายผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายของศูนย์พัฒนาเด็ก

6.2.37 กิจกรรมการประเมินผลการนิเทศและติดตามผลการบริหารจัดการ และการทดลองใช้หลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อประเมินผลการบริหารจัดการและการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้ได้
- (2) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประเมินและการนิเทศ ติดตามผลมาปรับปรุงการบริหารจัดการศูนย์ทั้งระบบ
- (3) เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง

2) ระยะเวลาดำเนินการ

มิถุนายน – ธันวาคม 2546

3) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) คณะกรรมการศูนย์ 7 คน
- (2) ตัวแทนผู้ปกครอง 2 คน
- (3) คณะผู้วิจัย 5 คน

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

คณะกรรมการศูนย์ คณะผู้วิจัยและตัวแทนผู้ปกครอง จัดการประชุมเสวนาแบบไม่เป็นทางการ ในประเด็นการติดตามผล การบริหารจัดการศูนย์และการนำหลักสูตรที่ร่วมกันพัฒนาขึ้นไปใช้ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติดังนี้

- (1) คณะกรรมการศูนย์ ซึ่งมอบให้นายอินทน์ พันธุ์รักษา ดำเนินการนิเทศติดตามผลการบริหารจัดการศูนย์และการใช้หลักสูตรที่ใช้ในศูนย์ให้เป็นงานประจำที่ต้องปฏิบัติในบทบาทของผู้บริหารศูนย์

- (2) คณะผู้วิจัยได้มอบให้นางกนกต์ฤทัย นาห้วยทรายและนางเยี่ยมลักษณ์ อุดการ เป็นผู้รับผิดชอบในการนิเทศติดตามผลร่วมกับคณะกรรมการศูนย์ ซึ่งคณะกรรมการทั้งชุดที่ 1 และชุดที่ 2 จะนิเทศติดตามผลในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

(2.1) การนิเทศประเมินผลการบริหารจัดการศูนย์ ได้แก่ งานธุรการ สารบรรณ งานการเงินและบัญชี พัสดุและงานอาคารสถานที่รวมทั้งชุมชนสัมพันธ์

(2.2) งานด้านวิชาการ ได้แก่ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรม การบูรณาการและการนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินพัฒนาการเด็กในศูนย์

(3) ผู้แทนผู้ปกครองเด็กนักเรียน ซึ่งคณะกรรมการได้คัดเลือกตัวแทนผู้ปกครองให้มาร่วมเป็นผู้แทนและประเมินการจัดกิจกรรมของครูในศูนย์ 1 คน

ซึ่งการดำเนินการของคณะกรรมการประเมินและติดตามผล จะนิเทศอย่างเป็นทางการโดยใช้แบบนิเทศอย่างน้อย 1 ครั้ง / เดือน และทุกเดือนจะมีการประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผลและข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุงในแต่ละด้านที่เป็นปัญหา นอกจากนั้นแล้วยังใช้รูปแบบการนิเทศที่ไม่เป็นทางการ โดยการสังเกต ซักถามอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ในแต่ละงานเป็นประจำเพื่อให้ข้อมูลกับบันทึกไว้ ทั้งในฝ่ายของผู้บริหาร ตัวแทนผู้ปกครอง คณะผู้วิจัยและครูประจำศูนย์ แล้วค่อยนำข้อมูลมาเสวนากัน ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการนิเทศที่ใช้แบบนิเทศ

6) ผลการดำเนินกิจกรรม

(1) ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการประเมิน นิเทศและติดตามผลการบริหารจัดการของศูนย์เด็กเล็กทำบุญเรื่อง

(2) ได้ข้อมูลจากสภาพที่แท้จริงของการดำเนินการของศูนย์ทั้งข้อดีและปัญหา มาปรับปรุงการบริหารจัดการให้ดีขึ้น

6.2.38 กิจกรรม “การพัฒนาหลักสูตร” การวิพากษ์หลักสูตร ครั้งที่ 2

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร (ฉบับร่าง) ครั้งที่ 2
- (2) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและปรับปรุงประสิทธิภาพของหลักสูตรหลังนำไปใช้

2) ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม

ธันวาคม 2546

3) สถานที่

โรงเรียนอนุบาลบ้านคุณแม่

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) คณะกรรมการศูนย์
- (2) คณะผู้วิจัย
- (3) ครูประจำศูนย์
- (4) ฝ่ายการศึกษาอบต.บ้านแหวน

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

จัดเสวนาแบบไม่เป็นทางการ โดยคณะผู้วิจัยได้เชิญตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนฝ่าย การศึกษา ครูประจำศูนย์ 2 คน คณะกรรมการศูนย์ (ชุดเก่า) มาร่วมกันพูดคุยถึงข้อดี ข้อจำกัดที่ทันในช่วงของการใช้หลักสูตร (ฉบับร่าง) ที่ได้ร่วมกันพัฒนาขึ้น ซึ่งในที่เสวนาครั้งนี้ ได้มีการนำเอาข้อมูลที่ได้จากติดตามนิเทศประเมินผลมาทบทวนด้วย ซึ่งในการดำเนินการปรับปรุงข้อบกพร่องของหลักสูตรที่เกิดหลังนำไปใช้แล้ว คณะผู้วิจัย ครูประจำศูนย์ได้พยายามปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการเสวนาในครั้งนี้ จึงเป็นการหาข้อสรุปว่ามีประเด็นในบ้างที่จะให้คงมีอยู่ในการจัดกิจกรรมแล้ว ประสบความสำเร็จสู่การพัฒนาเด็กได้ ประเด็นใดส่วนใดบ้างมีปัญหา จะปรับให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร ซึ่งข้อมูล ข้อเสนอแนะต่าง ๆ คณะผู้วิจัยได้รวบรวมและนำไปปรับปรุงเพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง ฉบับสมบูรณ์ ที่จะทดลองใช้อย่างสมบูรณ์ในการวิจัยระยะที่ 3 คือ เดือนมกราคม – มีนาคม 2546 ต่อไป

6) ผลการดำเนินการ

- (1) หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง (ฉบับร่างที่ 2) ได้รับการประเมินประสิทธิภาพครั้งที่ 2
- (2) ได้ข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรืองให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น พร้อมทั้งจะนำไปใช้จริง
- (3) คณะกรรมการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและให้ข้อคิดเห็นในการวิพากษ์

6.2.39 กิจกรรมการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง โดยองค์กรชุมชน
- (2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็ก ท้าวบุญเรือง โดยองค์กรชุมชน

2. ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม

มิถุนายน – ธันวาคม 2546

3. สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแหวน

4) ผู้เข้าร่วมการดำเนินงาน

- (1) คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กบ้านท้าวบุญเรือง
- (2) ครูประจำศูนย์
- (3) ฝ่ายการศึกษาของ อบต.บ้านแหวน
- (4) คณะผู้วิจัย

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

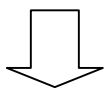
ในส่วนของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง คณะกรรมการศูนย์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแหวน ตั้งแต่ในการวิจัยระยะที่ 2 แล้ว ก็ได้เข้ามาดำเนินการบริหารจัดการมาโดยตลอด โดยมีการประชุม ปรึกษาและร่วมกันพัฒนารูปแบบการดำเนินงาน รวมทั้งแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ จนได้มีความชัดเจนในโครงสร้างของงานขึ้น และในระยะที่ 2 ก็ได้เริ่มทดลองใช้การบริหารจัดการงานต่าง ๆ โดยมีกิจกรรมหลักที่สนับสนุนงานวิชาการที่ได้ดำเนินการระหว่างเดือนมิถุนายน – ธันวาคม 2547 ทั้งหมด 6 กิจกรรมดังนี้

(1) กิจกรรมพัฒนารูปแบบโครงสร้างคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนา

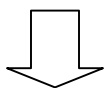
เด็ก

การพัฒนางานด้านการบริหารจัดการ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง ดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งและการวิจัยในครั้งนี้ ในระยะที่ 1 ได้มีการดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการศูนย์ ซึ่งในการดำเนินการในครั้งนั้น มุ่งเน้นให้เป็นเรื่องของชุมชนอย่างแท้จริง เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรืองจะบริหารจัดการโดยองค์การของชุมชน ดังนั้นคณะกรรมการของศูนย์ที่มาจากการเลือกตั้งจากชุมชน ไม่ว่าจะใช้วิธีใดในการเลือกตั้ง ซึ่งชุมชนท้าวบุญเรืองได้มอบให้เป็นหน้าที่ของประชาคมหมู่บ้านเป็นฝ่ายดำเนินการ ได้พบขั้นตอนดังนี้

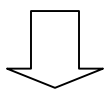
คณะกรรมการประชาคมหมู่บ้าน ประกาศรับสมัคร
บุคคลในชุมชนเพื่อคัดเลือกเป็นกรรมการศูนย์

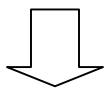
ตรวจสอบรายชื่อผู้สมัคร คุณสมบัติของผู้สมัคร

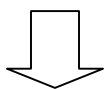
คณะกรรมการประชาคมหมู่บ้านให้คำรับรอง
โดยผ่านการประชุมประชาคม

ประธานประชาคมหมู่บ้านนำรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือก
ออกคำสั่งแต่งตั้ง

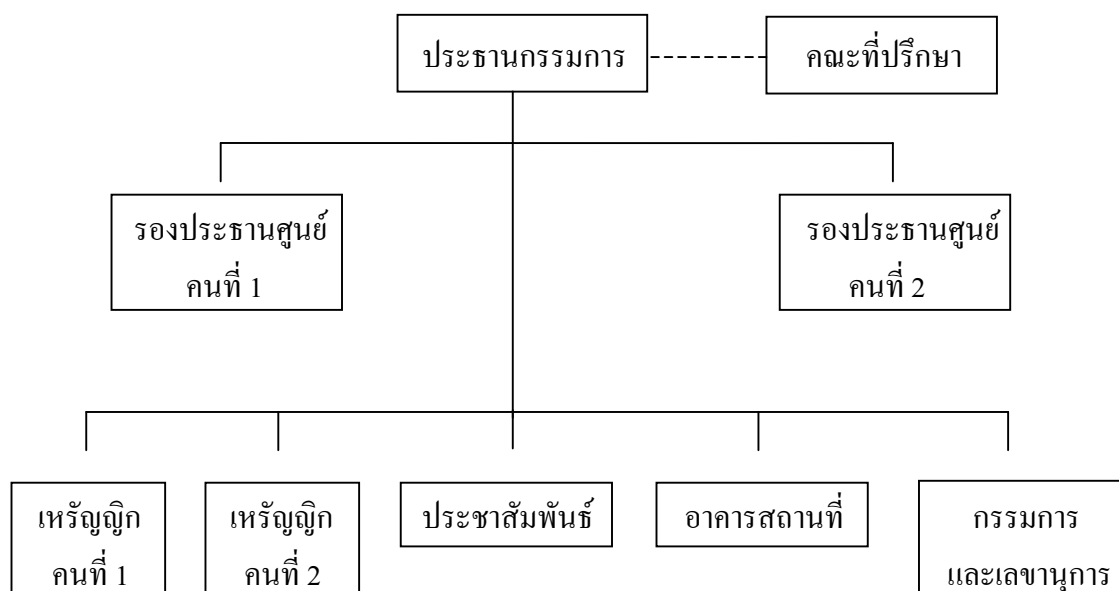

นายกอบต.ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็ก

คณะกรรมการศูนย์เด็กเล็กประชุมและดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่

โครงสร้าง
คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

บทบาทและหน้าที่ของแต่ละฝ่าย

1. ประธานกรรมการศูนย์

1.1 เป็นประธานและดูแลควบคุมงานในแต่ละฝ่ายให้ดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 รับผิดชอบงานหลัก คือ งานบริหารวิชาการและงานบริหารจัดการภายในศูนย์

2. รองประธานศูนย์ คนที่ 1

2.1 รับผิดชอบดูแลงานอาคารสถานที่ของศูนย์

3. รองประธานศูนย์ คนที่ 2

3.1 รับผิดชอบงานด้านการประชาสัมพันธ์และสนับสนุนงานการบริหารศูนย์

4. หัวหน้าศูนย์ คนที่ 1, 2

4.1 ร่วมกันรับผิดชอบการเงินทุกประเภทของศูนย์ จัดทำบัญชีเบิกจ่าย ร่วมทั้งงานพัสดุของศูนย์

5. กรรมการศูนย์

5.1 ให้ความร่วมมือและสนับสนุนกับกรรมการในแต่ละฝ่าย

6. กรรมการตัวแทนผู้ปกครอง

6.1 จะคัดเลือกมาร่วมเป็นกรรมการศูนย์ด้วยระดับชั้นละ 2 คน มีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะร่วมประเมินผลสะท้อนการดำเนินงานของศูนย์

7. เลขานุการ

7.1 ครูประจำศูนย์พัฒนาเด็ก จะทำหน้าที่เป็นเลขานุการโดยตำแหน่ง รับผิดชอบดูแลงานสารบรรณ จัดทำเอกสารตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

หมายเหตุ : คณะที่ปรึกษา ได้แก่

1. เจ้าอาวาสวัดประจำหมู่บ้าน
2. นายกอบต.บ้านแหวน
3. อาจารย์จากสถาบันราชภัฏเชียงใหม่
4. อาจารย์จากโรงเรียนเอกชน
5. ประธานฝ่ายการศึกษาของอบต.บ้านแหวน
6. ผู้บริหารโรงเรียนที่ศูนย์ตั้งอยู่

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำวบุญเรื่อง โดยองค์กรชุมชนในรูปแบบของคณะกรรมการ มีประเด็นหลัก ๆ ที่จะยึดถือและปฏิบัติร่วมกันดังนี้

1. การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นงานพัฒนาหรือแต่งตั้งพิจารณา อนุมัติหรือไม่อนุมัติ จะต้องได้รับการเห็นชอบของคณะกรรมการศูนย์ทุกครั้งไป
2. ให้มีการประชุมคณะกรรมการทุกเดือน ๆ ละ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อยในกรณีมีเหตุเร่งด่วน ก็ให้นัดประชุมเพิ่มเติมได้
3. ให้มีการจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินส่งให้คณะกรรมการทราบทุกเดือน และให้ประธานศูนย์จัดทำเอกสารรายงานให้อบต.รับทราบทุกเดือน
4. การจัดทำ / พัฒนาหลักสูตรกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก ให้ดำเนินการโดยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 ผู้ปกครอง (ตัวแทน)
 - 4.2 ครูประจำศูนย์
 - 4.3 คณะกรรมการ (ตัวแทน)
 - 4.4 อาจารย์ที่ปรึกษาศูนย์
5. ให้มุ่งเน้นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาการเด็กเป็นฐานในการจัดทำหลักสูตรและการจัดกิจกรรมในศูนย์

(2) กิจกรรมพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพและประกันคุณภาพครูประจำศูนย์

เนื่องด้วยการบริหารงานของศูนย์ทั้งหมดนั้น เพื่อสนับสนุนให้งานทุกอย่างดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้มีผลต่อการดำเนินงานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ดังนั้น ในส่วนของครูประจำศูนย์ซึ่งเป็นครูที่ได้รับการคัดเลือกจากบุคลากรที่จบปริญญาตรี สาขาปฐมวัย ดังนั้นคณะกรรมการจึงพยายามเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ศักยภาพที่มีอยู่อย่างเต็มที่ในอันที่จะก่อเกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาเด็กในศูนย์ ซึ่งครูประจำศูนย์จะต้องสามารถร่วมทำงานกับผู้ปกครอง ชุมชนได้เป็นอย่างดีและมีผลงานที่ปรากฏเห็นเด่นชัด ทั้งกับคณะกรรมการของศูนย์ ผู้ปกครองเด็ก คนในชุมชนและฝ่ายอบต. จากการที่ได้มีโอกาสศึกษาดูงานในหลาย ๆ แห่ง คณะกรรมการจึงมีแนวคิดให้ครูประจำศูนย์ทั้ง 2 คน ได้จัดทำแผนพัฒนางานของตนเองขึ้น และให้แต่ละคนจัดทำโครงการพัฒนาเด็กหรือผู้ปกครองอันจะมีผลต่อการพัฒนาเด็ก บูรณาการกับการจัดกิจกรรมตามปกติของเด็ก ซึ่งแนวคิดดังกล่าวก็ได้รับการปฏิบัติจากครูประจำศูนย์ทั้ง 2 คน เป็นอย่างดี เช่น

โครงการโรงเรียนพ่อแม่

ผู้รับผิดชอบโครงการ	นายเทอดศักดิ์ จันเสวี
ระยะเวลาดำเนินการ	1 พฤษภาคม 2546 – 31 มีนาคม 2547
ลักษณะโครงการ	โครงการต่อเนื่อง 1 ปีการศึกษา

โครงการให้เวลาพัฒนาลูก

ผู้รับผิดชอบโครงการ	นายเทอดศักดิ์ จันเสวี
ระยะเวลาดำเนินการ	1 พฤษภาคม 2546 – 31 มีนาคม 2547
ลักษณะโครงการ	โครงการต่อเนื่อง 1 ปีการศึกษา

โครงการปลูกฝังความรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้รับผิดชอบโครงการ	นายเทอดศักดิ์ จันเสวี
ระยะเวลาดำเนินการ	1 พฤษภาคม 2546 – 31 มีนาคม 2547
ลักษณะโครงการ	โครงการต่อเนื่อง 1 ปีการศึกษา

กิจกรรมข่าวฝากจากคุณครู

ผู้รับผิดชอบโครงการ	นางสาววราภรณ์ ชมภูสมษา
---------------------	------------------------

(3) กิจกรรมพัฒนารูปแบบงานการเงินและพัสดุ

การบริหารจัดการในส่วนของงานการเงินและฝ่ายพัสดุ ที่ประชุมของคณะกรรมการให้นามารวมกัน โดยให้เหรียญ 2 คน เป็นผู้ร่วมกันดูแล ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กทำบุญเรื่องได้เปิดบัญชีในนาม ศูนย์พัฒนาเด็กทำบุญเรื่อง ซึ่งเหรียญเป็นผู้ถือบัญชีและเป็นผู้เบิกจ่ายเงินทุกประเภท ซึ่งในฝ่ายเหรียญได้มอบหมายให้ครูประจำศูนย์เป็นผู้ช่วย โดยมีเหรียญของศูนย์ควบคุมดูแล อีกครั้งนี้ ดังนั้นจึงมีระบบงานการเงินและพัสดุที่ดำเนินการในแต่ละเดือนดังนี้

(3.1) ครูประจำศูนย์ในแต่ละชั้น ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

- (3.1.1) รับเงินค่าบำรุงศูนย์จากผู้ปกครองและจัดทำบัญชีการรับเงิน
- (3.1.2) นำเงินค่าบำรุงศูนย์ส่งให้ครูประจำศูนย์ที่เหรียญมอบให้เป็นผู้ช่วยฝ่ายการเงิน
- (3.1.3) รับเงินค่าใช้สอยประจำเดือน 500 บาท / ห้องและจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย
- (3.1.4) จัดส่งบัญชีนำส่งรองศูนย์และค่าใช้สอยประจำห้อง ให้ฝ่ายการเงินตรวจสอบประจำทุกเดือน

(3.2) ฝ่ายการเงินและพัสดุ (เป็นผู้ที่เหรียญมอบให้ครูประจำชั้นเดิมช่วยทำหน้าที่)

- (3.2.1) รับเงินค่าบำรุงศูนย์ฯ จากครูประจำชั้นทุกวันที่ 5, 10, 20 และทุกสิ้นเดือน (ผู้ปกครองไม่สามารถจ่ายเป็นงวดเดียวได้)
- (3.2.2) จ่ายเงินค่ารถรับ – ส่งเด็กในศูนย์ ค่าเงินเดือนพี่เลี้ยงเด็กประจำศูนย์ ค่านม อาหารกลางวันและค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรม (ค่าใช้สอย) ของครูทั้ง 2 ห้อง
- (3.2.3) จัดทำสรุบบัญชีรายรับ – รายจ่ายประจำเดือน
- (3.2.4) ลงบัญชีรายการพัสดุ – ครุภัณฑ์
- (3.2.5) จัดทำรายงานสรุปผลบัญชีรายรับ – รายจ่าย เสนอให้เหรียญของศูนย์ตรวจสอบทุกเดือน
- (3.2.6) ชี้แจงรายรับ - รายจ่ายของศูนย์ให้ที่ประชุมคณะกรรมการศูนย์ทุกเดือน

(3.3) เหรียญศูนย์พัฒนาเด็ก

- (3.3.1) รับเงินค่าบำรุงศูนย์จากฝ่ายการเงินของศูนย์นำเงินไปฝากธนาคาร ในบัญชีของ ศูนย์พัฒนาเด็กทำบุญเรื่อง (บัญชี ศพท.)

(3.3.2) เบิกเงินจ่ายค่ารถรับ – ส่งเด็กในศูนย์ เงินเดือนพี่เลี้ยง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ภายในศูนย์ (บัญชี ศพท.)

(3.3.3) เบิกเงินค่าอาหารกลางวันและนม (บัญชี ศพท.)

(3.3.4) ตรวจสอบการทำบัญชี สรุปผลรายรับ – รายจ่ายของแต่ละเดือนที่ได้รับจากฝ่ายการเงินให้เป็นปัจจุบัน และรายงานให้ประธานศูนย์ คณะกรรมการศูนย์ ได้รับทราบ

(3.3.5) ร่วมกับฝ่ายการเงินจัดทำรายงานการใช้งบประมาณประจำปี ส่งให้ อบต.บ้านแหวน

การดำเนินงานในฝ่ายการเงินนี้ กรรมการที่รับผิดชอบในตำแหน่งเหรียญเป็นบุคคลที่มีภาระงานมาก และมีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีน้อย จึงได้ปรึกษาในที่ประชุมให้ครูประจำศูนย์ ด้วยการให้มาช่วยเป็นฝ่ายการเงินโดยกรรมการจะดูแลควบคุม ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบและให้ดำเนินการมาโดยตลอด ผลการดำเนินการก็เป็นไปด้วยดี

(4) กิจกรรมพัฒนารูปแบบงานสารบรรณ

งานสารบรรณนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กได้มอบให้ครูประจำศูนย์ 1 คน ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ รับผิดชอบดูแลงานสารบรรณ จึงมีภาระงานดังนี้

(4.1) รับหนังสือ ลงทะเบียนเลขหนังสือเข้า

(4.2) ส่งหนังสือ ลงทะเบียนเลขหนังสือออก

(4.3) บันทึกการประชุมของศูนย์พัฒนาเด็ก

(4.4) จัดทำหนังสือเชิญการประชุม หนังสือออก

(4.5) จัดทำรายงานประจำปีของศูนย์ส่งให้ อบต. โดยขอข้อมูลจากฝ่ายการเงินและฝ่ายอื่น ๆ ของศูนย์

(5) กิจกรรมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2547 ของศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง

คณะกรรมการศูนย์ได้ร่วมกันประชุมและดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2547 ของศูนย์ขึ้นมา เพื่อรองรับการใช้งบประมาณแบบมุ่งผลลัพธ์ โดยตลอดปีงบประมาณจะใช้งบประมาณโครงการ 256,280 บาท ประกอบด้วยโครงการหลัก ดังนี้

(5.1) โครงการจ้างครูผู้สอนและพี่เลี้ยงเด็ก

(5.2) โครงการอาหารกลางวัน

(5.3) โครงการอาหารเสริมนม

(5.4) โครงการปรับปรุงห้องเรียนและงานสารบรรณ

(5.5) โครงการจัดหาวัสดุการศึกษา

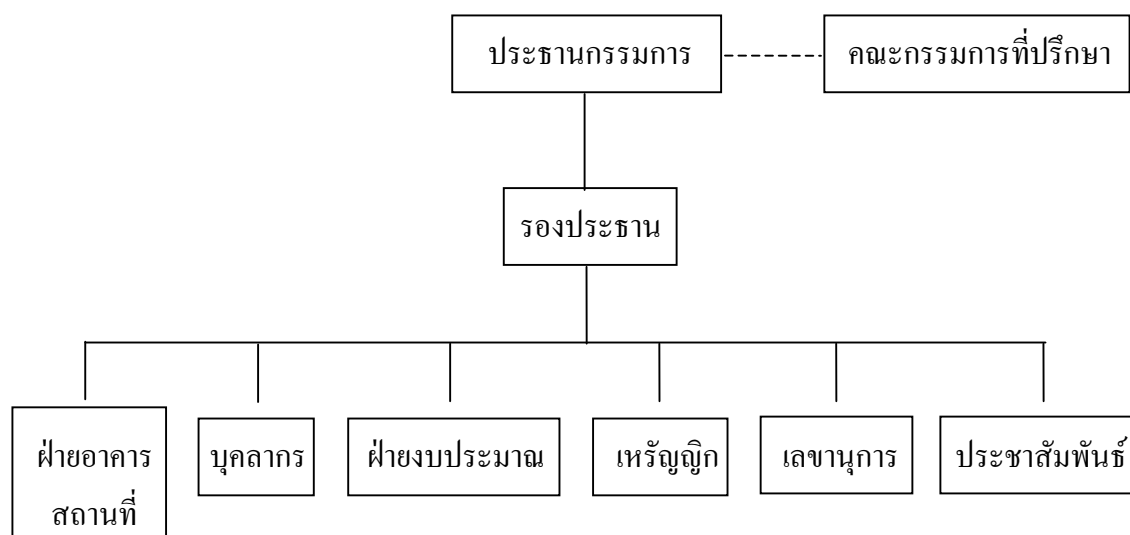
(5.6) โครงการบ้านของเล่นและศูนย์สื่อ

(6) กิจกรรมการเตรียมการโครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำตำบล

กิจกรรม “การเตรียมการ โครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำตำบล”

นี้ เกิดขึ้นจากแนวคิดที่สืบเนื่องมาจากการนำข้อมูลผลการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง มาวิเคราะห์อย่างต่อเนื่อง พบว่ามีทั้งข้อดีและข้อจำกัด ในส่วนที่เป็นข้อดีการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง ได้สร้างความพึงพอใจให้กับผู้ปกครองเด็กเป็นอย่างมาก พัฒนาการเด็ก เป็นไปตามวัย เด็กกล้าแสดงออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นรูปธรรม มีความเหมาะสมถูกต้องตามหลักการพัฒนาเด็ก มีความสะอาด การจัดกิจกรรมของครูประจำศูนย์ ทั้ง 2 ห้อง ก็ดำเนินการอย่างเหมาะสม เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก มีการสื่อสารกับผู้ปกครอง เป็นระยะ (ภาคผนวก ก - 4) เมื่อดำเนินการมาได้ระยะหนึ่ง จึงทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง จึงได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการระดับจังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นศูนย์ระดับจังหวัด ประจำปี 2546 ซึ่งได้ทราบความยินดีและความมั่นใจให้กับคณะกรรมการศูนย์รวมทั้งคณะครูประจำศูนย์ ความสำเร็จ ดังกล่าวข้างต้นจึงถูกนำมาพูดคุยกันถึงการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น ๆ ที่อบต.บ้านแหวน ดำเนินการอยู่อีก 3 ศูนย์ คือ ศูนย์พัฒนาเด็กบ้านไร่ ศูนย์พัฒนาเด็ก ... และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจอมทอง ซึ่งแต่ละศูนย์ยังมีการบริหารจัดการศูนย์แตกต่างกันไป ซึ่งนายกอบต. จึงได้มีการริว่าน่าที่จะเตรียมการในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก อบต.ให้การสนับสนุนอยู่ให้มีรูปแบบ เดียวกัน หรือให้มีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน และในขณะเดียวกันนายกอบต.ก็ได้ข้อมูลมาว่าครูประจำ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางศูนย์ที่อบต.เป็นผู้จ้างมา ได้ทำงานไม่เต็มศักยภาพและยังไม่ได้ทำงานตาม หน้าที่ของตนเองบ้าง เช่น “ครูประจำศูนย์เด็กเล็ก ... ที่อยู่ในโรงเรียน ... ได้ถูกให้ไปสอนเด็กใน ระดับประถมและให้ครูมีอายุมาก ๆ แล้ว ลงมาดูแลเด็กแทน ซึ่งก็ดูแลได้ไม่ทั่วถึง จะต้องใช้ไม้เรียว บังคับ ซึ่งไม่ถูกต้อง ซึ่งเมื่ออบต.ท้วงติงไปก็ไม่รับฟัง” และประกอบทั้งแนวคิดในการบริหารงาน เกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของอบต. ก็เริ่มที่จะถูกขัดขวางจากผู้บริหารโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ และจากการประชุมในหลาย ๆ ครั้ง ข้อมูลจากคณะกรรมการศูนย์เด็กในศูนย์อื่น ๆ บ่งบอกว่า “... ไม่ค่อยรู้อะไรมาก ส่วนมากครูใหญ่จะดำเนินการ ก็ให้ครูใหญ่ดูแลไป อยากได้อะไรก็บอก เราถามอะไรมาก็ไม่มี ประกอบทั้งเราก็มีงานของตนเองเยอะ ซึ่งพอจะประมวลได้ว่าการบริหารงาน ในศูนย์อื่น ๆ ไม่มีความเป็นเอกภาพ”

จากแนวคิดของนายกอบต.บ้านแหวน ที่มุ่งมั่นจะดำเนินการเตรียมพร้อมการรับการถ่ายโอน การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพ จึงปรึกษาคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 4 ศูนย์ โดยมีประธานฝ่ายการศึกษาอบต.บ้านแหวนร่วมด้วย ได้จัดทำโครงการศูนย์พัฒนาเด็กประจำตำบลบ้านแหวนขึ้น โดยได้ดำเนินงานแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กประจำตำบลขึ้น และร่วมกันจัดโครงการกำหนดหน้าที่ / บทบาท และร่วมกันกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

บทบาท / หน้าที่ของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กประจำตำบล

1. ประธาน

1.1 รับผิดชอบงานวิชาการ สื่อการเรียน ควบคุม ดูแลและดำเนินการติดตามนิเทศการดำเนินงานศูนย์

2. รองประธาน

2.1 รับผิดชอบงานบุคลากรของศูนย์

2.2 รักษาการแทนประธาน

3. ฝ่ายอาคารสถานที่

3.1 รับผิดชอบติดตามประเมินผล

3.2 ตรวจสอบงานด้านอาคารสถานที่

3.3 จัดสภาพแวดล้อมศูนย์

3.4 เครื่องเล่นสนาม

4. ฝ่ายงบประมาณ

4.1 รับผิดชอบงบประมาณทุกประเภทของศูนย์ เงินเดือนครู เงินเดือนพี่เลี้ยง นม อาหารกลางวัน

5. เหนียวญิก

5.1 จัดทำบัญชีการเงินทุกประเภท

5.2 ตรวจสอบบัญชีรายรับ – รายจ่ายของแต่ละศูนย์

6. เลขานุการ

6.1 รับผิดชอบงานสารบรรณของการดำเนินการคณะกรรมการศูนย์ เด็กประจำตำบล

7. ฝ่ายประชาสัมพันธ์

7.1 รับผิดชอบงานให้ข้อมูล ข่าวสาร ข้อมูลด้านการศึกษา ประสานงานกับผู้ปกครอง ประสานงานชุมชน

8. ฝ่ายบุคลากร

8.1 นิเทศติดตามผลการทำงานของบุคลากรในศูนย์ / สร้างขวัญ กำลังใจ สวัสดิการ

คุณสมบัติของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กประจำตำบล

1. ต้องเป็นคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กในตำบลบ้านแหวน
2. ประธานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 4 ศูนย์เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 4 ศูนย์ จะมีกรรมการศูนย์ระดับตำบลละ 2 คน (รวม 8 คน)
4. กรรมการฝ่ายการศึกษาอบต. 5 คน

คณะกรรมการที่ปรึกษาระดับตำบล

1. นายกอบต.บ้านแหวน
2. อาจารย์จากสถาบันราชภัฏเชียงใหม่
3. อาจารย์จากโรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์
4. อาจารย์จากโรงเรียนเอกชน

ซึ่งเมื่อได้คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กประจำตำบลแล้ว ได้ร่วมกันวางแผนปฏิบัติงานและจัดทำโครงการในส่วนของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของตำบลขึ้น จำนวน 5 โครงการ ดังนี้

1. โครงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
2. โครงการแข่งขันกีฬาสีศูนย์พัฒนาเด็กตำบลบ้านแหวน
3. โครงการนิทรรศการวันเด็กแห่งชาติ
4. โครงการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมของครูประจำศูนย์
5. โครงการประเมินคุณภาพบุคลากร

6.3 ระยะที่ 3 ช่วงการดำเนินการวิจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยองค์กรชุมชน โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นเต็มรูปแบบ

จากการพัฒนาหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นของบ้านท่าบุญเรือง ต.บ้านแหวน ซึ่งถือว่าเป็นหลักสูตรฉบับร่าง และได้นำไปทดลองใช้จัดกิจกรรม ซึ่งคณะผู้วิจัยร่วมกับนักวิจัยในพื้นที่และตัวแทนผู้ปกครอง กรรมการศูนย์ได้ร่วมกันติดตามนิเทศ ผลการทดลองใช้หลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ฉบับร่าง) ซึ่งได้ทราบข้อมูลปัญหาและจุดด้อยต่าง ๆ ของหลักสูตรฉบับดังกล่าว จึงนำข้อมูลเหล่านั้นมาประมวล เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้หลักสูตรฉบับสมบูรณ์ ซึ่งการปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ในช่วงที่จะรวมทั้งงานด้านการบริหาร ศูนย์เด็กด้วย

หลังจากได้ดำเนินการปรับปรุงงานทั้งด้านวิชาการและบริหารแล้ว ก็ทดลองนำไปใช้จริง เต็มตามรูปแบบที่กำหนดไว้

ซึ่งการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 3 ในส่วนของงานการพัฒนาหลักสูตร มีความชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากได้มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรที่ร่างขึ้นในระยะที่ 2 และมีโอกาสได้นำไปทดลองใช้แล้ว จากการรวบรวมข้อมูลและข้อคิดที่ได้จากประเมินผลการใช้หลักสูตรในระยะที่ 2 พบว่ามีหลายประเด็นที่จะต้องนำมาปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการภายใต้กิจกรรม 12 กิจกรรม โดยมีรายละเอียดของกิจกรรมตามลำดับดังนี้

6.3.1 กิจกรรมการปรับปรุงหลักสูตรฉบับร่าง

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ประเมินผลการใช้หลักสูตรในการวิจัยระยะที่ 2 ที่พัฒนาขึ้น
- (2) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนร่วมในการติดตามผลการใช้หลักสูตร
- (3) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้เต็มรูปแบบ

2) วิธีการดำเนินงาน

หลังจากที่คณะผู้วิจัยได้นำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 คณะผู้วิจัยได้มีการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนการนิเทศของผู้บริหารและผู้ปกครอง และความคิดเห็นของครูผู้ใช้หลักสูตรก็พบว่า มีส่วนที่ไม่เหมาะสมหลายจุดด้วยกัน จึงทำให้คณะผู้วิจัยได้จัด “เสวนาแบบมีส่วนร่วมเพื่อวิพากษ์หลักสูตร” ขึ้น บรรยายอาภาของการเสวนาในวันนี้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมได้ให้ข้อคิด แนวคิด ข้อบกพร่องและข้อดีที่พลเห็น จากการนำหลักสูตรที่ได้รับการปรับปรุงครั้งที่ 1 ไปใช้ ซึ่งในตอนท้ายของการเสวนาก็ได้สรุปข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ในการเสวนาในครั้งนี้ มาปรับปรุงหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฉบับสมบูรณ์

3) ระยะเวลาดำเนินการ

มกราคม 2547

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) ตัวแทนกรรมการศูนย์พัฒนาเด็ก (อ.อินทน์ พันธุรักษา)
- (2) ตัวแทนชุมชน (นายบุญศรี บัวเงินและนายศรีทน ถาคำดี)
- (3) ตัวแทนผู้ปกครอง (นางวิไล เงินยวง) และครูประจำศูนย์ จำนวน

1 คน

5) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กทำบุญเรื่องและอนุบาลบ้านคุณแม่

6) ผลที่ได้รับจากการทำกิจกรรม

- (1) ได้ข้อมูลที่เป็นข้อดี ข้อจำกัดของการนำหลักสูตรฉบับปรับปรุง
ครั้งที่ 1 ไปใช้
- (2) ได้ข้อมูลที่ได้จากการเสวนาไปใช้มาปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- (3) ได้แนวคิดและความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมของคนในชุมชนมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร
- (4) ได้หลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2

6.3.2 กิจกรรม “เวทีประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร”

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้ทราบข้อดี ข้อจำกัด ปัญหาของการนำหลักสูตรฉบับปรับปรุง
ครั้งที่ 2 ไปใช้
- (2) เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการติดตามประเมินผลการใช้
หลักสูตรฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2
- (3) เพื่อร่วมกันปรับปรุงหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2) ระยะเวลาดำเนินการ

มีนาคม 2547

3) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) ตัวแทนคณะกรรมการศูนย์ 1 คน
- (2) ตัวแทนฝ่ายการศึกษา อบต. บ้านแหวน 1 คน
- (3) ตัวแทนผู้ปกครอง 1 คน
- (4) คณะผู้วิจัย 3 คน

(5) เครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็ก 4 คน

(6) ครูประจำศูนย์ 2 คน

4) สถานที่

ห้องประชุม อบต. บ้านแหวน

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

หลังจากการจัดทำเวทีเสวนาปรับปรุงหลักสูตรครั้งที่ 2 เสร็จสิ้นลง คณะผู้วิจัยก็นำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และได้อธิบายชี้แจงร่วมกันกับครูประจำศูนย์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการนำหลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 ไปใช้ ทั้งในฝ่ายผู้ใช้หลักสูตรและผู้นิเทศ ซึ่งเมื่อได้ข้อสรุปและเข้าใจตรงกันแล้ว ก็ได้มอบหลักสูตรที่ผ่านการปรับปรุงครั้งที่ 2 ให้ครูประจำศูนย์ไปทดลองใช้อย่างเต็มรูปแบบระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2547 ซึ่งในระหว่างการนำหลักสูตรไปใช้ในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยและผู้ปกครองก็ได้ติดตามนิเทศและประเมินผลเป็นระยะ ๆ เมื่อสิ้นสุดการทดลองใช้หลักสูตรในปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2547 คณะผู้วิจัยก็ได้ร่วมกันจัด “เวทีเสวนาการประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร” ขึ้น โดยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประเมินผล นิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 มาระดมความคิดและร่วมกันปรับปรุงหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6) ผลที่ได้รับจากการทำกิจกรรม

(1) ได้รับทราบปัญหา ข้อดี ข้อจำกัดของหลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2

(2) ได้ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการนิเทศประเมินผลการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2

(3) ได้ร่วมกันปรับปรุงหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง และได้หลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรืองฉบับสมบูรณ์

รูปภาพที่ 3.35 เด็กนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กทำบุญเรื่อง

6.3.3 กิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้

ในส่วนนี้จะมุ่งเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ศักยภาพผู้เรียน ซึ่งในกิจกรรมเหล่านี้ได้รวมถึงกิจกรรมการนำหลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 ไปใช้ ด้วย ดังนั้นจึงมีกิจกรรมสำคัญที่ดำเนินงานอยู่ในระยะที่ 3 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กโดยใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2
- (2) เพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็ก จากการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2
- (3) เพื่อทดลองใช้เอกสารประกอบหลักสูตร
- (4) เพื่อศึกษาความร่วมมือของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กในศูนย์

2) ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม

มกราคม – กุมภาพันธ์ 2547

3) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำบุญเรื่อง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

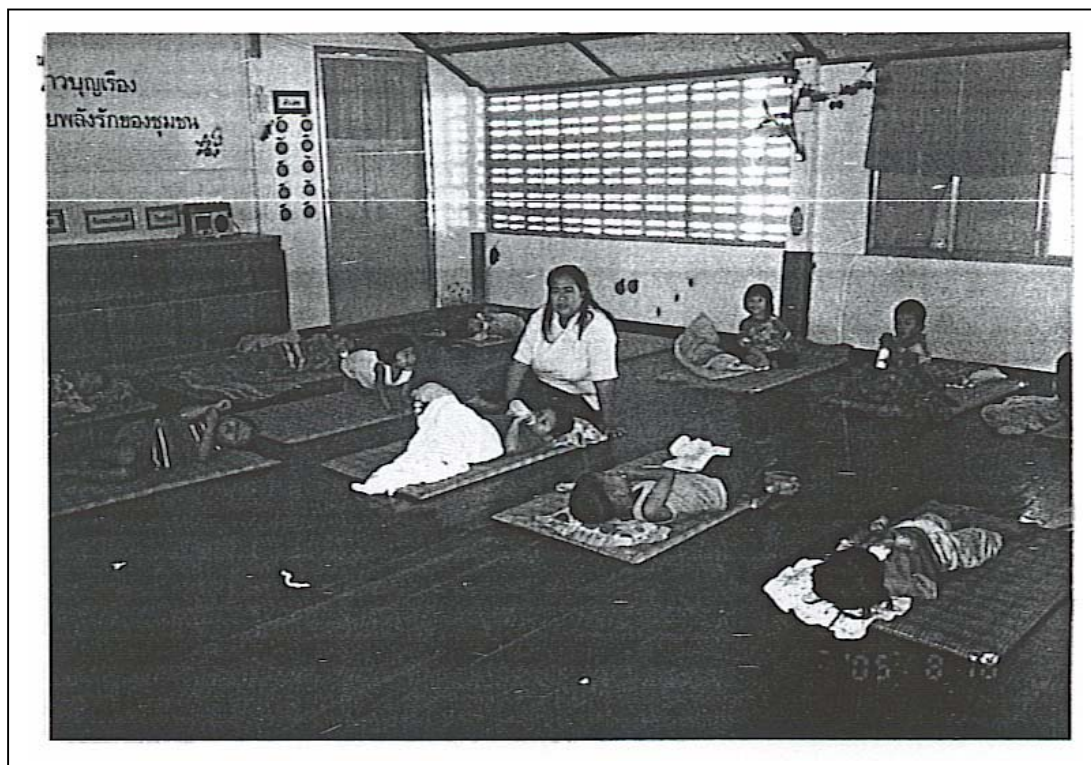
- (1) ครูประจำศูนย์ 2 คน
- (2) คณะผู้วิจัย 4 คน
- (3) คณะกรรมการศูนย์ 1 คน
- (4) พี่เลี้ยงเด็กประจำศูนย์ 1 คน

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

- (1) ประชุมครูประจำศูนย์ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดกิจกรรม ในระดับชั้นเรียนและวิธีการใช้เอกสารประกอบหลักสูตร และเอกสารที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก
- (2) ประชุมทบทวนตัวแทนผู้ปกครองเด็กเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและกิจกรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
- (3) ติดตามประเมินผลร่วมกับครูประจำศูนย์ ผู้ปกครองเด็กในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาเด็ก โดยใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2

6) ผลการดำเนินกิจกรรม

- (1) ได้ทราบผลการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาเด็กโดยใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2
- (2) ได้ทราบสภาพข้อดี ข้อจำกัดและปัญหาจากการจัดกิจกรรมโดยใช้หลักสูตร ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2
- (3) ได้ทราบแนวคิดของผู้ใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2
- (4) ได้ทราบสภาพของการร่วมมือของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาเด็กในศูนย์ฯ

รูปภาพที่ 3.36 เด็กนอนหลับพักผ่อน

รูปภาพที่ 3.37 เด็กทำกิจกรรมสร้างสรรค์ประจำวัน

รูปภาพที่ 3.38 รูปประกอบการทำกิจกรรม
“การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลายสำหรับเด็กอนุบาล 1”

รูปภาพที่ 3.39 รูปประกอบการทำกิจกรรม
“การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลายสำหรับเด็กอนุบาล 1”

รูปภาพที่ 3.40 รูปประกอบการทำกิจกรรม “กลางแจ้งสนุกด้วยของเล่นพื้นบ้าน”

รูปภาพที่ 3.41 รูปประกอบการทำกิจกรรม “กลางแจ้งสนุกด้วยของเล่นพื้นบ้าน”

รูปภาพที่ 3.42 รูปประกอบการทำกิจกรรม “กลางแจ้งสนุกด้วยของเล่นพื้นบ้าน”

รูปภาพที่ 3.43 รูปประกอบการทำกิจกรรม “การรับประทานอาหารว่างของเด็กชั้นเตรียมอนุบาล”